

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 187 (XXXI) — Nr. 561

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Mărți, 9 iulie 2019

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE	
Decizia nr. 311 din 20 mai 2019 referitoare la obiecția de neconstituționalitate a dispozițiilor Legii pentru modificarea și completarea Legii administrației publice locale nr. 215/2001	2–7
HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI	
474. — Hotărâre privind înființarea, organizarea și funcționarea Departamentului pentru dezvoltare, promovare și monitorizare proiecte de investiții în infrastructură	8
ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE	
1.886. — Ordin al președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală privind modificarea și completarea Ordinului președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală nr. 49/2019 pentru aprobarea modelului, conținutului, modalității de depunere și de gestionare a formularului „Declarație unică privind impozitul pe venit și contribuțiile sociale datorate de persoanele fizice”	9–16

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 311

din 20 mai 2019

referitoare la obiecția de neconstituționalitate a dispozițiilor Legii pentru modificarea și completarea Legii administrației publice locale nr. 215/2001

Valer Dorneanu	— președinte
Marian Enache	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Simona-Maya Teodoroiu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Andreea Costin	— magistrat-asistent

1. Pe rol se află soluționarea obiecției de neconstituționalitate a dispozițiilor Legii pentru modificarea și completarea Legii administrației publice locale nr. 215/2001, obiecție formulată de Președintele României.

2. Obiecția de neconstituționalitate a fost înregistrată la Curtea Constituțională cu nr. 2.049 din 20 martie 2019 și constituie obiectul Dosarului nr. 615A/2019.

3. În motivarea obiecției de neconstituționalitate sunt formulate critici de neconstituționalitate extrinsecă și intrinsecă.

4. Cu privire la criticile de neconstituționalitate extrinsecă se arată că legea supusă controlului de constituționalitate a fost adoptată cu nerespectarea prevederilor art. 61 alin. (2) și art. 75 alin. (1) din Constituție, întrucât a fost încălcată competența Camerei Deputaților — primă Cameră sesizată — care nu a mai dezbătut textele adoptate de Senat — Cameră decizională, astfel încât a fost nesocotit principiul constituțional în virtutea căruia o lege nu poate fi adoptată de o singură Cameră. Dispozițiile constituționale care statuează cu privire la principiul bicameralismului nu permit excluderea unei Camere din mecanismul legiferării. Se mai susține că textele adoptate de către fiecare dintre cele două Camere sunt diferite, atât din punct de vedere formal, cât și din punctul de vedere al conținutului.

5. Așadar, în susținerea acestei critici, se arată că inițiatorul proiectului a urmărit reglementarea momentului de la care se calculează termenele prevăzute pentru dizolvarea de drept a consiliului local/județean, instituirea unei excepții privind inaplicabilitatea sancțiunii dizolvării de drept a acestora în lipsa convocării în termenul legal ori fără respectarea dispozițiilor privind modul de convocare al ședințelor, însă amendamentele introduse de Senat, în calitate de Cameră decizională, se îndepărtează, în mod substanțial, de voința inițiatorului și reprezintă modificări majore ale conținutului formei inițiale a propunerii legislative, precum și ale formei adoptate de Camera Deputaților, în calitate de primă Cameră sesizată. Prin urmare, întreaga filosofie a legii și a propunerii legislative este schimbată, cu impact asupra semnificației duratei mandatului consiliului local/județean și a situațiilor în care va mai putea fi posibilă dizolvarea de drept a acestora.

6. În susținerea criticii de neconstituționalitate este invocată jurisprudența Curții Constituționale referitoare la principiul bicameralismului, prin care au fost stabilite criteriile esențiale (cumulative) pentru determinarea situațiilor în care, în procedura legislativă, se încalcă acest principiu, respectiv scopul inițial al legii; existența unor deosebiri majore, substanțiale, de conținut

juridic între formele adoptate de cele două Camere ale Parlamentului; și existența unei configurații semnificativ diferite între formele adoptate de cele două Camere ale Parlamentului (în acest sens, sunt menționate Decizia nr. 472 din 22 aprilie 2008, Decizia nr. 624 din 26 octombrie 2016 și Decizia nr. 62 din 13 februarie 2018).

7. În concluzie, se arată că între formele adoptate de cele două Camere ale Parlamentului există o deosebire semnificativă din punctul de vedere al configurației și al structurii, având în vedere că forma legii adoptate de Senat are un număr de două articole — primul articol având trei puncte, față de forma inițiatorului proiectului de lege și, implicit, de forma legii adoptate de Camera Deputaților care conținea două articole — primul articol având două puncte. Totodată, Senatul, în calitate de Cameră decizională, a sustras dezbaterii și adoptării Camerei Deputaților, în calitate de primă Cameră sesizată, modificări care vizau aspecte esențiale în structura și filosofia legii.

8. Cu privire la criticile de neconstituționalitate intrinsecă, se susține că **art. 1 pct. 1 din Legea pentru modificarea și completarea Legii administrației publice locale nr. 215/2001 [cu referire la introducerea unui nou alineat, alineatul (3), la art. 34 din Legea nr. 215/2001]** contravine art. 1 alin. (3) privind valorile supreme ale statului de drept și alin. (5) privind obligativitatea respectării Constituției, a supremației sale și a legilor, în componenta referitoare la calitatea legilor, din Constituție și prin raportare la Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative.

9. Autorul obiecției susține, în esență, că art. 1 pct. 1 din legea criticată creează un paralelism legislativ cu art. 38 alin. (2) din Legea nr. 215/2001, potrivit căruia „*Consiliul local își exercită mandatul de la data constituirii până la data declarării ca legal constituit a consiliului nou-ales.*” Așadar, norma în vigoare circumstanțiază momentul de debut al mandatului consiliului local la data declarării ca legal constituit a consiliului nou-ales, iar art. 1 pct. 1 din legea criticată la ziua anterioară datei de constituire a noului consiliu local, acest mod de reglementare fiind contrar prevederilor art. 16 din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative.

10. Totodată, prin modul de redactare a art. 1 pct. 1 se induce ideea prelungirii mandatului consiliului local, peste cei 4 ani, până la alegerile locale generale, fiind astfel în contradicție cu art. 38 alin. (1) din Legea nr. 215/2001 potrivit căruia „*Consiliul local se alege pentru un mandat de 4 ani, care poate fi prelungit, prin lege organică, în caz de război sau de catastrofă.*” Mai mult, se subliniază faptul că, potrivit jurisprudenței Curții Constituționale, prelungirea mandatului aleșilor locali datorată stabilirii datei alegerilor locale în aceeași zi cu alegerile pentru Camera Deputaților și pentru Senat nu se încadrează în niciuna dintre situațiile menționate de Legea nr. 215/2001, cauze care justifică, potrivit Constituției, prelungirea mandatelor aleșilor, încălcând, prin urmare, principiul periodicității alegerilor și dispozițiile art. 1 alin. (5) din Constituție, care consacră obligația respectării Constituției, supremației sale și a legilor (în acest sens este menționată Decizia nr. 51 din 25 ianuarie 2012).

11. În continuare se mai susține că art. 1 pct. 1 din legea criticată este un text cu caracter general, lăsând neacoperită ipoteza în care se organizează alegeri locale parțiale, astfel încât consiliul local/județean constituit în urma desfășurării alegerilor locale generale va continua să funcționeze chiar dacă au fost organizate alegeri locale parțiale în condițiile art. 33 din Legea nr. 215/2001.

12. Așadar, textul legal criticat este lipsit de previzibilitate și este de natură să lipsească de efect dispozițiile art. 33 din Legea nr. 215/2001.

13. **Art. 1 pct. 2 din Legea pentru modificarea și completarea Legii administrației publice locale nr. 215/2001 [cu referire la art. 55 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 215/2001]** este criticat prin raportare la art. 1 alin. (3) privind valorile supreme ale statului de drept și alin. (5) privind obligativitatea respectării Constituției, a supremației sale și a legilor, în componenta referitoare la calitatea legilor, art. 120 alin. (1) privind principiile de bază ale administrației publice locale, art. 121 alin. (2) referitor la consiliile locale și primari care funcționează ca autorități administrative autonome și rezolvă treburile publice din comune și orașe și la art. 147 alin. (4) privind efectele deciziilor Curții Constituționale.

14. Se susține, în esență, că textul legal criticat este lipsit de claritate, precizie și previzibilitate, întrucât nu se poate stabili dacă atributul „consecutiv” se referă la o perioadă de două luni din cadrul unui mandat al consiliului local/județean ori dacă are în vedere două mandate consecutive. În această ultimă situație, respectiv ultima lună din primul mandat și prima lună din cel de-al doilea mandat sau chiar două luni oarecare din două mandate consecutive, practic se golește de conținut sancțiunea dizolvării consiliului local/județean.

15. De asemenea, acest caz de dizolvare nu ar mai avea aplicabilitate aproape niciodată și, în plus, ar fi nesocotită intenția legiuitorului, aceea de a exista o activitate efectivă a consiliului local. Or, dizolvarea de drept a consiliului local este mai mult decât o simplă sancțiune de drept administrativ, respectiv este o măsură de depășire a unui blocaj instituțional. În susținerea obiecției se invocă Decizia Curții Constituționale nr. 708 din 27 octombrie 2015, prin care s-a statuat că sancțiunea dizolvării consiliului local reprezintă chiar o concretizare a principiului autonomiei locale prevăzut de art. 120 alin. (1) și 121 alin. (2) din Constituție.

16. Or, se mai susține că lipsirea de conținut a acestei sancțiuni este una contrară atât art. 120 alin. (1), cât și art. 121 alin. (2) din Constituție.

17. **Art. 1 pct. 3 din Legea pentru modificarea și completarea Legii administrației publice locale nr. 215/2001 [cu referire la introducerea unui nou alineat, alineatul (11), la art. 55 din Legea nr. 215/2001]** este criticat prin raportare la art. 1 alin. (3) privind valorile supreme ale statului de drept și alin. (5) privind obligativitatea respectării Constituției, a supremației sale și a legilor, în componenta referitoare la calitatea legilor.

18. Astfel, se susține, în esență, că, prin trimiterea la art. 55 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 215/2001, textul legal criticat este neclar sub aspectul regulii de drept comun din materia calcului termenelor socotite pe luni. Așadar, din modul de redactare a normei criticate nu numai că nu se poate identifica o derogare în sensul introducerii unui alt mod de calcul, ci se enunță doar o consecință a aplicării regulii de drept comun în materia calculului termenelor socotite pe luni, astfel cum aceasta este stabilită prin art. 2.551 și 2.552 din Codul civil, raportat la art. 181 alin. (1) pct. 3 și alin. (2) din Codul de procedură civilă.

19. Se mai arată că, prin Decizia nr. 682 din 6 noiembrie 2018, Curtea a statuat că, în limbajul normativ, aceleași noțiuni se exprimă numai prin aceiași termeni, iar dacă o noțiune sau un termen nu este consacrat ori poate avea înțelesuri diferite,

semnificația acestuia în context se stabilește prin actul normativ ce îl instituie, în cadrul dispozițiilor generale sau într-o anexă destinată lexicului respectiv, și devine obligatorie pentru actele normative din aceeași materie.

20. În continuare se apreciază că norma de trimitere la art. 55 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 215/2001 nu are legătură cu textul legal criticat, întrucât cazul de dizolvare pe care îl reglementează are în vedere îndeplinirea unei condiții, respectiv lipsa adoptării unei hotărâri în 3 ședințe ordinare consecutive, iar nu epuizarea unui termen exprimat în vreo unitate de timp. Trimiterea făcută de dispoziția legală criticată este una inexactă, chiar dacă art. 39 alin. (1) din Legea nr. 215/2001 prevede că, la convocarea primarului, consiliul local se întrunește lunar în ședințe ordinare.

21. Astfel, definiția dată lunii de mandat a consiliului local este inaplicabilă cazului de dizolvare prevăzut de art. 55 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 215/2001, deoarece acesta are în vedere situația în care consiliul local/județean nu a adoptat în 3 ședințe ordinare consecutive nicio hotărâre, fără a face referire la un termen socotit pe luni.

22. În conformitate cu dispozițiile art. 16 alin. (2) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, obiecția de neconstituționalitate a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, precum și Guvernului, pentru a-și exprima punctele lor de vedere.

23. **Președintele Camerei Deputaților** apreciază că sunt neîntemeiate criticile autorului obiecției de neconstituționalitate, motiv pentru care solicită respingerea acesteia.

24. În privința criticilor de neconstituționalitate extrinsecă, arată că scopul urmărit de inițiator este același cu cel statuat de legea supusă controlului de constituționalitate, modificările și completările aduse prin legea criticată vizând momentul constituirii consiliului local pentru a fi posibilă producerea de efecte ale prevederilor art. 55 alin. (1), respectiv ale art. 99 alin. (1) din Legea nr. 215/2001, în speță realizându-se corelarea tehnico-legislativă a prevederilor respective.

25. Mai susține că, potrivit art. 61 din Constituție, cele două Camere ale Parlamentului sunt implicate în activitatea de legiferare, prin dezbateră proiectului de act normativ și adoptarea acestuia atât în prima Cameră sesizată (Camera de reflecție), cât și în Camera decizională. Având în vedere dispozițiile art. 75 alin. (3) din Legea fundamentală, doar una dintre Camere este cea chemată să decidă definitiv. Cu alte cuvinte, ulterior analizării proiectului de lege în cadrul primei Camere sesizate sau după aprobarea/respingerea proiectului, forma finală a normei este cea stabilită în Camera decizională. O interpretare conform căreia textul adoptat în prima Cameră sesizată ar trebui să fie oarecum similar cu forma adoptată în Camera decizională lipsește de conținut textul articolului din Constituție menționat anterior sau chiar limitează dreptul parlamentarilor din Camera decizională de a-și exercita dreptul la inițiativă legislativă și/sau de a propune amendamente.

26. În susținerea respingerii obiecției de neconstituționalitate, menționează Decizia nr. 1.093 din 15 octombrie 2008, prin care Curtea a arătat că nu poate reține critica referitoare la încălcarea principiului bicameralismului prin aceea că modificările de fond aduse proiectului de lege nu au fost supuse dezbaterii Senatului. În dezbateră unei inițiative legislative, Camerele au un drept propriu de decizie asupra acesteia, atât timp cât ambele Camere ale Parlamentului au dezbătut și s-au exprimat cu privire la același conținut și la aceeași formă ale inițiativei legislative.

27. În privința criticilor de neconstituționalitate intrinsecă se susține că art. 1 pct. 1 din legea criticată [cu referire la introducerea unui nou alineat, alin. (3), la art. 34 din Legea nr. 215/2001] nu creează un paralelism legislativ cu art. 38 alin. (2) din Legea nr. 215/2001, întrucât cele două dispoziții sunt diferite atât sub aspectul formei, cât și al conținutului, având un obiect de reglementare distinct.

28. Astfel, art. 38 alin. (2) din Legea nr. 215/2001 are ca obiect de reglementare perioada exercitării mandatului, exercitarea începând din momentul constituirii sale și momentul constituirii consiliului nou-ales. În schimb, art. 1 pct. 1 din legea criticată [cu referire la introducerea unui nou alineat, alin. (3), la art. 34 din Legea nr. 215/2001] are ca obiect de reglementare data constituirii, respectiv data adoptării hotărârii respective, și data încetării mandatului.

29. În consecință, reglementarea criticată respectă normele de tehnică legislativă prevăzute de art. 16 alin. (1) teza întâi din Legea nr. 24/2000 referitoare la evitarea paralelismelor și nu încalcă dispozițiile constituționale ale art. 1 alin. (5).

30. În privința art. 1 pct. 2 din legea criticată [cu referire la art. 55 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 215/2001] se arată că scopul acestuia este clarificarea determinării situației de fapt care atrage dizolvarea. În vechea reglementare (cea aflată în vigoare) se prevede că se dizolvă consiliul dacă acesta nu se întrunește timp de două luni consecutive. Însă problema se pune atunci când *de facto* în luna iunie și iulie nu se întrunește consiliul, în speță luna iunie fiind ultima lună a mandatului consiliului, iar luna iulie fiind prima lună a mandatului consiliului nou-ales. În scopul clarificării acestei situații a intervenit legiuitorul, statuând că dizolvarea se produce atunci când — în cadrul aceluiași mandat — timp de două luni consecutive consiliul nu se întrunește. De altfel, acesta este și sensul pe care îl atribuie Curtea Constituțională prin Decizia nr. 708 din 27 octombrie 2015, notând condiția existenței inactivității timp de două luni în mod consecutiv, referindu-se la o perioadă de inactivitate în cadrul aceluiași mandat.

31. Se mai invocă Decizia nr. 733 din 10 iulie 2012, prin care Curtea s-a pronunțat asupra aspectelor privitoare la lipsa de claritate și previzibilitate în sensul că acestea „nu reprezintă o veritabilă critică de neconstituționalitate, ci vizează, în fapt, probleme de aplicare a legii”, aceste dispoziții neintrând în sfera de competență a Curții Constituționale, ci în competența exclusivă a Parlamentului de a interveni pe calea unor modificări, completări sau abrogări, pentru a asigura ordinea juridică necesară.

32. În continuare, referitor la art. 1 pct. 3 din legea criticată [cu referire la introducerea unui nou alineat, alin. (11), la art. 55 din Legea nr. 215/2001] se susține că neclaritatea unei norme de trimitere nu reprezintă o veritabilă critică de neconstituționalitate, sens în care se menționează Decizia nr. 733 din 10 iulie 2012.

33. Din analiza dispoziției legale criticate în raport cu celelalte prevederi ale actului normativ, precum și cu legislația în vigoare, reiese cu claritate că regula în materia socotirii lunii de mandat nu corespunde cu luna calendaristică, fiind de natura evidenței faptul că normele Codului civil în materie se aplică în mod corespunzător. Mai mult decât atât, în legislația în vigoare mai sunt cazuri în care luna respectivă nu corespunde cu luna calendaristică pentru îndeplinirea obligațiilor sau exercitarea drepturilor, cum este, spre exemplu, dreptul la pensie pentru luna în care a survenit decesul, indiferent dacă data decesului a fost pe data de întâi a lunii. De asemenea, în situația în care luna calendaristică are mai puțin de 30 de zile, termenul se socotește la împlinirea celor 30, situație identică cu cea a reglementării supuse controlului de constituționalitate.

34. **Președintele Senatului și Guvernul** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra obiecției de neconstituționalitate.

35. La termenul de judecată fixat pentru data de 7 mai 2019, Curtea, având în vedere cererea de amânare a dezbaterilor, constatând din oficiu că, potrivit art. 18 alin. (1) și art. 52 alin. (3) teza întâi din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, cauza nu este în stare de judecată, a dispus amânarea dezbaterilor asupra cauzei pentru data de 20 mai 2019, data la care a pronunțat prezenta decizie.

CURTEA,

examinând obiecția de neconstituționalitate, punctul de vedere al președintelui Camerei Deputaților, raportul întocmit de judecătorul-raportor, dispozițiile legii criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

36. Curtea Constituțională a fost legal sesizată, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. a) din Constituție, precum și ale art. 1, 10, 15 și 18 din Legea nr. 47/1992, republicată, să soluționeze obiecția de neconstituționalitate.

37. **Obiectul controlului de constituționalitate** îl constituie dispozițiile Legii pentru modificarea și completarea Legii administrației publice locale nr. 215/2001, care are următorul cuprins:

„Art. I. — *Legea administrației publice locale nr. 215/2001, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 123 din 20 februarie 2007, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:*

La articolul 34, după alineatul (2) se introduce un nou alineat, alin. (3), cu următorul cuprins:

(3) Exercițarea mandatului consiliului local debutează la data adoptării hotărârii prevăzută la alin. (2). Durata mandatului consiliului local reprezintă durata între data de constituire a consiliului local, în urma desfășurării alegerilor locale generale și ziua anterioară datei de constituire a noului consiliu local, ca urmare a desfășurării unor noi alegeri locale generale.

La articolul 55 alineatul (1), litera a) se modifică și va avea următorul cuprins:

a) în cazul în care acesta nu se întrunește timp de două luni de mandat consecutiv, deși a fost convocat conform prevederilor legale;

La articolul 55, după alineatul (1) se introduce un nou alineat, alin. (11), cu următorul cuprins:

(11) Luna de mandat a consiliului local avută în vedere pentru îndeplinirea condițiilor prevăzute la alin. (1) lit. a) și b), este, de regulă, diferită de luna calendaristică.

Art. II. — *Legea administrației publice locale nr. 215/2001, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 123 din 20 februarie 2007, cu modificările și completările ulterioare, precum și cu cele aduse prin prezenta lege, se va republica în Monitorul Oficial al României, Partea I, dându-se textelor o nouă numerotare.”*

38. Textele constituționale invocate în susținerea obiecției de neconstituționalitate sunt cele ale art. 1 alin. (3) privind valorile supreme ale statului de drept și alin. (5) privind obligativitatea respectării Constituției, a supremației sale și a legilor, în componenta referitoare la calitatea legilor, art. 61 alin. (2) și art. 75 alin. (1) privind principiul bicameralismului, art. 120 alin. (1) privind principiile de bază ale administrației publice locale, art. 121 alin. (2) privind consiliile locale și primarii care funcționează ca autorități administrative autonome și rezolvă treburile publice din comune și orașe și art. 147 alin. (4) privind efectele deciziilor Curții Constituționale.

39. În prealabil examinării obiecției de neconstituționalitate, Curtea va analiza condițiile de admisibilitate a acesteia, prin raportare la art. 15 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, referitor la subiectele îndreptățite să sesizeze Curtea Constituțională cu exercitarea controlului de constituționalitate *a priori* și la obiectul asupra căruia acesta poartă. Din această perspectivă, Curtea constată că autorul obiecției de neconstituționalitate, Președintele României, este titular al dreptului de a se adresa Curții pentru exercitarea controlului legilor anterior promulgării, potrivit art. 146 lit. a) din Constituție.

40. De asemenea, obiectul sesizării se încadrează în competența Curții delimitată de prevederile mai sus indicate, acesta vizând o lege adoptată și nepromulgată încă.

41. Totodată, admisibilitatea obiecției de neconstituționalitate este apreciată și prin prisma art. 15 alin. (2) din Legea nr. 47/1992, referitor la termenul de sesizare. Sub acest aspect, Curtea observă că obiecția de neconstituționalitate a fost formulată de către Președintele României la data de 20 martie 2019, în condițiile în care Parlamentul a trimis legea spre promulgare în data de 2 martie 2019. Având în vedere jurisprudența Curții, și anume Decizia nr. 67 din 21 februarie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 223 din 13 martie 2018, paragraful 70, prin care au fost sintetizate cazurile în care o sesizare este admisibilă, în funcție de termenul de sesizare, rezultă că și această sesizare, fiind formulată înăuntrul termenului de 20 de zile prevăzut de art. 77 alin. (1) din Constituție pentru promulgarea legii, respectă exigențele în această materie.

42. Prin urmare, Curtea constată că obiecția de neconstituționalitate îndeplinește condițiile prevăzute de art. 146 lit. a) teza întâi din Constituție, atât sub aspectul obiectului său, fiind vorba de o lege adoptată și nepromulgată, cât și sub cel al titularului dreptului de sesizare, întrucât a fost formulată de Președintele României, precum și pe cele prevăzute de art. 77 alin. (1) din Legea fundamentală sub aspectul termenului de sesizare a Curții Constituționale.

43. În analiza criticilor de neconstituționalitate extrinsecă, Curtea reiterează jurisprudența sa prin care a dezvoltat criteriile esențiale pentru determinarea încălcării principiului bicameralismului, principiu care nu cunoaște o consacrare expresă la nivelul Legii fundamentale. Relevante în acest sens sunt Decizia nr. 710 din 6 mai 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 358 din 28 mai 2009, Decizia nr. 413 din 14 aprilie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 291 din 4 mai 2010, Decizia nr. 1.533 din 28 noiembrie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 905 din 20 decembrie 2011, Decizia nr. 1 din 11 ianuarie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 53 din 23 ianuarie 2012, Decizia nr. 765 din 14 decembrie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 134 din 21 februarie 2017, paragraful 26, sau Decizia nr. 412 din 14 iunie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 597 din 25 iulie 2017, paragrafele 31—35. În esență, Curtea a subliniat că trebuie avut în vedere: scopul inițial al legii, în sensul de voință politică a autorilor propunerii legislative sau de filosofie, de concepție originară a actului normativ; dacă există deosebiri majore, substanțiale, de conținut juridic între formele adoptate de cele două Camere ale Parlamentului și, respectiv, dacă există o configurație semnificativ diferită între formele adoptate de cele două Camere ale Parlamentului.

44. Analizând parcursul legislativ al legii criticate, Curtea constată că propunerea legislativă a fost inițiată de un senator și a fost înregistrată, la data de 2 martie 2018, la Biroul permanent al Senatului. În data de 23 aprilie 2018 plenul Senatului s-a desesizat și a aprobat trimiterea propunerii legislative la Camera Deputaților, ca primă Cameră sesizată.

45. Propunerea legislativă a fost înscrisă, la data de 3 septembrie 2018, pe ordinea de zi a Plenului Camerei Deputaților, iar pe data de 24 septembrie 2019 a fost adoptată în forma inițiatorului, tacit, ca urmare a depășirii termenului de 45 de zile, potrivit art. 75 alin. (2) teza a III-a din Constituție.

46. Proiectul de lege a fost înaintat Senatului, în calitate de Cameră decizională, și prezentat Biroului permanent la data de 2 octombrie 2018.

47. La data de 18 februarie 2019, proiectul de lege a fost înscris pe ordinea de zi a Senatului și a fost adoptat de acesta, în calitate de Cameră decizională, ca lege organică.

48. Analizând procedura legislativă de adoptare a legii criticate, Curtea reține că proiectul legii a fost adoptat de

Camera Deputaților prin aprobare tacită, potrivit art. 75 alin. (2) teza a treia din Constituție, respectiv în forma propusă de inițiator. Acest mod de adoptare a unui proiect de lege reprezintă asumarea conținutului juridic original al proiectului de lege de către prima Cameră sesizată (a se vedea în acest sens Decizia nr. 412 din 14 iunie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 597 din 25 iulie 2017, paragraful 36) și nu reprezintă o lipsă a asumării acestuia de către Camera de reflecție.

49. Propunerea legislativă, în forma inițiatorului, respectiv în forma adoptată tacit de Camera Deputaților, avea titlul *Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 215/2001 a administrației publice locale — Republicare* și cuprindea două articole, numerotate cu cifre romane. Astfel, art. I, prin care se modifică și se completează Legea nr. 215/2001, era structurat pe două puncte, pct. 1 [referitor la introducerea la art. 55 din Legea nr. 215/2001 a două alineate noi, alin. (1¹) și (1²)] și pct. 2 [referitor la modificarea alin. (1) al art. 99 din Legea nr. 215/2001], și art. II, care reprezintă dispoziția de republicare a Legii nr. 215/2001.

50. Prin art. I pct. 1 din forma adoptată tacit de Camera Deputaților s-a reglementat ca dată de la care se calculează termenele de dizolvare a consiliului local — data constituirii acestuia, precum și faptul că, în caz de nerespectare a termenelor și condițiilor legale de convocare, sancțiunea dizolvării consiliului local nu se aplică, iar prin pct. 2 a fost instituită o normă de trimitere la consiliul județean căruia i se aplică, în mod corespunzător, dispozițiile de dizolvare de drept ale consiliului local.

51. În ceea ce privește proiectul de lege adoptat de Senat, în calitate de Cameră decizională, Curtea observă că, spre deosebire de Camera Deputaților, acesta a aprobat proiectul de lege prin admiterea mai multor amendamente. Astfel, Senatul a adoptat proiectul de lege cu titlul *Lege pentru modificarea și completarea Legii administrației publice locale nr. 215/2001*, fiind astfel respectate normele de tehnică legislativă, și acesta cuprinde, ca și forma adoptată de Camera Deputaților, două articole, numerotate cu cifre romane. În schimb, art. I, prin care se modifică și se completează Legea nr. 215/2001, este structurat pe trei puncte, pct. 1 [referitor la introducerea la art. 34 din Legea nr. 215/2001, după alin. (2), a unui nou alineat, alin. (3)], pct. 2 [referitor la modificarea art. 55 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 215/2001] și pct. 3 [referitor la introducerea unui nou alineat, alin. (1¹), la art. 55 din Legea nr. 215/2001], iar art. II reprezintă dispoziția de republicare a Legii nr. 215/2001.

52. Prin art. I pct. 1 din forma adoptată de Senat se reglementează în sensul precizării datei de constituire a consiliului local și duratei mandatului acestuia, respectiv faptul că exercitarea mandatului debutează la data adoptării, cu votul majorității consilierilor locali validați, a hotărârii de constatare a constituirii și încetează în ziua anterioară datei de constituire a noului consiliu local ales în urma alegerilor locale generale. Prin pct. 2 s-a prevăzut că termenul de dizolvare se calculează pe luni de mandat consecutiv, și nu pe luni calendaristice. Prin pct. 3 s-a reglementat faptul că luna de mandat este, de regulă, diferită de luna calendaristică.

53. Comparând forma legii supuse controlului de constituționalitate adoptată de Senat și forma adoptată de Camera Deputaților, Curtea reține că intervențiile operate de Senat asupra proiectului de lege nu modifică substanțial structura și conținutul reglementării.

54. Diferențele de structură constau în faptul că în forma adoptată de Senat art. I conține 3 puncte, prin care se modifică art. 34, art. 55 alin. (1) și se completează art. 55 cu alin. (1¹) din Legea nr. 215/2001, față de 2 puncte în forma adoptată tacit de Camera Deputaților, prin care art. 55 se completa cu alin. (1¹) și (1²) și se modifica alin. (1) al art. 99 din Legea nr. 215/2001.

55. Sub aspectul conținutului reglementării, forma adoptată de Senat — Cameră decizională — are ca obiect de reglementare precizarea datei de constituire a consiliului local și durata mandatului acestuia, precum și modul de calcul al termenului de dizolvare — pe luni de mandat consecutiv care, de regulă, sunt diferite de lunile calendaristice, iar forma adoptată de Camera Deputaților — Cameră de reflecție — stabilește momentul de la care se calculează termenul la a cărui împlinire consiliul local/județean se dizolvă de drept, precum și inaplicabilitatea sancțiunii dizolvării consiliului local în lipsa termenelor și condițiilor legale de convocare.

56. În ceea ce privește cel de-al treilea criteriu de analiză a principiului bicameralismului — scopul urmărit de inițiator —, astfel cum rezultă din motivarea expunerii de motive, reținută și în avizul Consiliului Legislativ, acesta constă în înlăturarea dificultăților care au generat practica neunitară a instanțelor de judecată în soluționarea cererilor de dizolvare de drept a consiliilor locale, determinate de modul de calcul al termenului în care operează dizolvarea de drept a consiliului local, respectiv pe luni calendaristice sau pe zile.

57. Prin urmare, Curtea reține că, deși formele proiectului de lege adoptate de cele două Camere ale Parlamentului sunt diferite ca formă și conținut, acestea nu sunt modificate esențial și urmăresc aceeași finalitate — precizarea termenului de dizolvare de drept a consiliului local/județean, ceea ce, prin raportare la criteriile esențiale stabilite în jurisprudența Curții, nu conduce la încălcarea principiului bicameralismului, ci constituie o aplicare a principiului autonomiei funcționale a Camerelor Parlamentului, ce dă sens înseși componentei bicamerale a autorității legiuitoare, prevăzute de art. 61 alin. (2) din Constituție (a se vedea, în acest sens, Decizia nr. 412 din 14 iunie 2017, paragraful 42). Prin urmare, Curtea reține că procedura de adoptare a proiectului de lege supus controlului de constituționalitate nu încalcă principiul bicameralismului, aceasta fiind în acord cu prevederile art. 61 alin. (1) și art. 75 din Constituție.

58. În ceea ce privește criticile de neconstituționalitate intrinsecă, Curtea reține, referitor la art. I pct. 1 [cu referire la introducerea unui nou alineat, alin. (3), la art. 34 din Legea nr. 215/2001] din legea criticată, că această dispoziție legală a fost adoptată, astfel cum rezultă din Raportul suplimentar nr. XXX/334/2018/2019 și nr. XIX/319/2018/2019 al Comisiei pentru administrație publică și al Comisiei juridice, de numiri, disciplină și imunități ale Senatului, cu scopul de a se clarifica data de constituire a consiliului local, precum și durata mandatului acestuia. Sub acest aspect, Curtea observă faptul că Legea nr. 215/2001 reglementează o serie de norme care privesc regulile ce trebuie respectate în etapa de constituire a consiliilor locale, precum și durata mandatului acestei autorități.

59. Astfel, în ceea ce privește debutul exercițiului mandatului consiliului local, din coroborarea dispozițiilor art. 38 alin. (2) cu cele ale art. 30 alin. (1) și art. 34 alin. (2) din Legea nr. 215/2001, rezultă că autoritatea deliberativă se constituie legal în 20 de zile de la data desfășurării alegerilor, dacă majoritatea consilierilor au depus jurământul, fapt constat prin hotărâre, și își intră în exercițiul mandatului de la data constituirii. Referitor la durata mandatului consiliului local, potrivit dispozițiilor art. 38 din Legea nr. 215/2001, acesta este de 4 ani și se exercită până la data declarării ca legal constituit a consiliului nou-ales. Mandatul consiliului local nu poate fi prelungit decât în două situații expres prevăzute de textul art. 38 alin. (1) din Legea nr. 215/2001, respectiv în caz de război sau catastrofă, și numai prin lege organică.

60. Așadar, consiliul local continuă să își exercite mandatul în perioada cuprinsă între momentul expirării celor 4 ani de mandat și data hotărârii de constatare a constituirii legale a consiliului local nou-ales, perioadă care, în ipoteza constituirii

legale a noului consiliu la prima convocare, poate fi de până la 20 de zile, având în vedere dispozițiile art. 30 alin. (1) din Legea nr. 215/2001, potrivit cărora „*Constituirea consiliilor locale se face în termen de 20 de zile de la data desfășurării alegerilor [...]*”. Această perioadă poate fi extinsă în ipoteza în care noul consiliu ales nu se poate constitui decât după organizarea de alegeri de completare a locurilor consilierilor care au lipsit nemotivat de la cele trei convocări anterioare și nu au putut fi înlocuiți prin supleanți, acest lucru nereprezentând o încălcare a principiului periodicității alegerilor. Astfel, în ipoteza art. 33 teza a doua din Legea nr. 215/2001, se organizează numai alegeri parțiale de completare a funcțiilor vacante, deci nu pentru întregul consiliu local în cauză, organizarea acestora trebuind să se facă în termen de 90 de zile.

61. În concluzie, ansamblul reglementărilor legale în vigoare anterior menționate nu precizează în concret începutul și sfârșitul mandatului consiliului local, fiind reglementări cu caracter general, din coroborarea acestora putându-se trage doar concluzia că data de la care consiliul local nou-ales își exercită mandatul este data hotărârii prevăzute la art. 34 alin. (2) din Legea nr. 215/2001, prin care se declară ca legal constituit, iar data încetării mandatului este data adoptării unei noi astfel de hotărâri pentru un consiliu local nou-ales. Astfel, în vederea eliminării oricăror posibile neclarități de ordin teoretic și practic referitoare la momentul de debut al exercițiului mandatului consiliului local, legiuitorul a edictat norma legală criticată ca o precizare în concret a acestei date, respectiv „*data adoptării hotărârii prevăzute la alin. (2)*”, motiv pentru care nu poate fi calificată ca un paralelism de reglementare. Mai departe, în ceea ce privește presupusa contradicție în reglementare cu art. 38 alin. (2) din Legea nr. 215/2001, sub aspectul datei de încetare a mandatului consiliului local, Curtea observă că aceasta din urmă reglementează cu titlu general această dată ca fiind cea a declarării ca legal constituit a consiliului nou-ales. Prin norma legală criticată, legiuitorul a stabilit în concret data ca fiind ziua anterioară datei de constituire a noului consiliu local, evitându-se astfel și situația ca în aceeași zi — cea a declarării ca legal constituit a noului consiliu local — să funcționeze două consilii locale, respectiv cel al cărui mandat încetează și cel care își începe exercițiul mandatului.

62. Așadar, legiuitorul a clarificat și a unificat prin norma analizată aspectele referitoare la limitele temporale ale exercitării mandatului consiliului, având în vedere, pe de o parte, importanța activității acestei autorități, iar, pe de altă parte, numărul mare al beneficiarilor acesteia. Optând pentru precizarea în concret a acestor limite, fără a mai fi necesar a se proceda la coroborarea prevederilor legale, legiuitorul a avut în vedere că numărul destinatarilor legii este foarte mare, alegători, consilierii locali, precum și specialiști ai dreptului, iar calitatea acestora variază, astfel încât gradul de înțelegere a prevederilor legii este diferit.

63. Referitor la critica de neconstituționalitate a art. I pct. 2 [cu referire la modificarea art. 55 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 215/2001] din legea criticată, Curtea reține că, potrivit art. 55 din Legea nr. 215/2001, în vigoare, autoritatea publică locală se dizolvă dacă nu se întrunește timp de două luni consecutiv. Norma legală criticată, astfel cum rezultă din Raportul suplimentar nr. XXX/334/2018/2019 și nr. XIX/319/2018/2019 al Comisiei pentru administrație publică și al Comisiei juridice, de numiri, disciplină și imunități ale Senatului, a fost adoptată în vederea clarificării situațiilor cu privire la durata lunilor de exercitare a mandatului consiliului local, având în vedere faptul că, în funcție de data constituirii consiliului local, luna de mandat poate fi distinctă de luna calendaristică.

64. Astfel, interpretarea potrivit căreia consecutivitatea se referă la două eventuale mandate ale consiliului local nu poate fi reținută, fiind viciată sub aspect logic. Prin ipoteză, dispozițiile

art. 55 din Legea nr. 215/2001 vizează o situație dată și concretă, respectiv un mandat unic al consiliului local aflat în exercitarea mandatului său câștigat ca urmare a desfășurării procesului electoral, și nu mandatul unui consiliu local viitor, ale cărui alegere și constituire reprezintă elemente imprezibile ce țin, pe de o parte, de voința candidaților, iar, pe de altă parte, de voința corpului alegător. Cu alte cuvinte, este evident că legiuitorul s-a raportat doar la mandatul curent, rezultat în urma alegerilor locale, neavând cum să anticipeze rezultatul viitor al voinței electoratului, ca să reglementeze, în acest context, o situație care să se perpetueze pe parcursul a două mandate succesive.

65. Prin urmare, Curtea reține că, în logica reglementării, atributul „consecutiv” are în vedere perioada de 2 luni din cadrul aceluiași mandat al consiliului local și nicidecum două mandate consecutive/sucesive ale acestuia. În același sens este și Decizia nr. 708 din 27 octombrie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 885 din 26 noiembrie 2015, prin care Curtea a statuat că dizolvarea de drept a consiliului local, atunci când nu se întrunește timp de două luni consecutiv, constituie o sancțiune pentru inactivitatea acestuia, instituită în scopul de a evita paralizarea activității autorităților administrației publice prin care se realizează autonomia locală și se rezolvă treburile publice în comune și orașe. Or, din această perspectivă, prevederile de lege criticate nu numai că nu încalcă dispozițiile constituționale invocate, ci, dimpotrivă, oferă mijloacele concrete prin care acestea capătă eficiență. Cazul de dizolvare de drept a consiliului local cuprins în dispoziția legală criticată a impus instituirea unei sancțiuni pentru neîndeplinirea rolului constituțional al acestei autorități administrative autonome, stabilit prin art. 121 alin. (2) din Legea fundamentală (a se vedea, în acest sens, Decizia nr. 1.347 din 13 octombrie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 893 din 16 decembrie 2011).

66. Cu toate acestea, Curtea subliniază necesitatea ca legiuitorul, în enunțarea normelor legale, să urmărească continuitatea și cursivitatea textului, folosind în acest sens termeni care dezvoltă între ei un raport sintactic coerent și logic.

67. În continuare, în ceea ce privește critica de neconstituționalitate a dispozițiilor art. I pct. 3 [cu referire la introducerea unui nou alineat, alin. (11), la art. 55 din Legea nr. 215/2001] din legea criticată, Curtea observă că prin norma legală analizată legiuitorul a menționat faptul că luna de mandat este, de regulă, diferită de luna calendaristică, urmărind prin aceasta să precizeze faptul că în calcularea termenelor la care

face trimitere se vor avea în vedere lunile din cadrul mandatului în exercițiu al consiliului local. De altfel, prin art. I pct. 1 din legea criticată au fost stabilite limitele temporale ale exercitării mandatului ca fiind data adoptării hotărârii de constatare a constituirii legale a consiliului local și ziua anterioară adoptării acestei hotărâri în privința constituirii consiliului local nou-ales, astfel încât luna de mandat reprezintă unitatea de timp avută în vedere în aplicarea sancțiunii dizolvării de drept a consiliului local.

68. Prin urmare, Curtea reține că dispoziția legală criticată nu necesită o definiție expresă în cadrul actului normativ, în sensul Deciziei nr. 682 din 6 noiembrie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.050 din 11 decembrie 2018, paragraful 32, prin care s-a statuat că în limbajul normativ aceleași noțiuni se exprimă numai prin aceiași termeni, iar dacă o noțiune sau un termen nu este consacrat ori poate avea înțelesuri diferite, semnificația acestuia în context se stabilește prin actul normativ ce îl instituie, în cadrul dispozițiilor generale sau într-o anexă destinată lexicului respectiv, și devine obligatorie pentru actele normative din aceeași materie.

69. De asemenea, datele de debut și de final ale mandatului consiliului pot varia în funcție de parametrii desfășurării procesului electoral și constituirii consiliului. Astfel, data de la care începe exercițiul mandatului consiliului poate fi diferită de data de 1 a unei luni, aceasta fiind rațiunea pentru care legiuitorul a precizat prin dispoziția legală criticată faptul că luna de mandat este, de regulă, diferită de luna calendaristică.

70. Referitor la critica potrivit căreia trimiterea făcută la art. 55 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 215/2001 nu are legătură cu textul criticat, întrucât cazul de dizolvare reglementat de această dispoziție legală are în vedere situația în care consiliul nu a adoptat în 3 ședințe ordinare consecutive nicio hotărâre fără a face referire la un termen socotit pe luni, Curtea reține că, potrivit art. 39 alin. (1) din Legea nr. 215/2001, „*Consiliul local se întrunește în ședințe ordinare, lunar, la convocarea primarului.*”, iar, potrivit art. 55 alin. (1) lit. b) din același act normativ, dizolvarea de drept a consiliului local are loc atunci când acesta nu a adoptat în 3 ședințe ordinare consecutive nicio hotărâre. Astfel, având în vedere că principalul mod de funcționare a consiliului local este ședința ordinară, legiuitorul a raportat caracterul lunar al acesteia la luna de mandat din aceleași considerente pentru care a făcut precizarea în cazul de dizolvare de drept pentru neîntrunirea consiliului local timp de două luni de mandat consecutiv.

71. Pentru considerentele arătate, în temeiul art. 146 lit. a) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 11 alin. (1) lit. A.a), al art. 15 alin. (1) și al art. 18 alin. (2) din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, obiecția de neconstituționalitate formulată de Președintele României și constată că dispozițiile Legii pentru modificarea și completarea Legii administrației publice locale nr. 215/2001 sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Președintelui României și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 20 mai 2019.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

Magistrat-asistent,
Andreea Costin

HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI

GUVERNUL ROMÂNIEI

HOTĂRÂRE

privind înființarea, organizarea și funcționarea Departamentului pentru dezvoltare, promovare și monitorizare proiecte de investiții în infrastructură

În temeiul art. 108 din Constituția României, republicată, și al art. 23 alin. (4) din Legea nr. 90/2001 privind organizarea și funcționarea Guvernului României și a ministerelor, cu modificările și completările ulterioare,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Art. 1. — (1) În cadrul aparatului de lucru al Guvernului se înființează Departamentul pentru dezvoltare, promovare și monitorizare proiecte de investiții în infrastructură, denumit în continuare *Departamentul*, structură fără personalitate juridică, care funcționează în subordinea prim-ministrului, finanțată de la bugetul de stat prin bugetul Secretariatului General al Guvernului.

(2) Departamentul are ca obiectiv principal analiza și monitorizarea implementării proiectelor de investiții în infrastructură, aflate în portofoliul instituțiilor publice, al companiilor și societăților naționale.

(3) Atribuțiile detaliate ale Departamentului se aprobă prin decizie a prim-ministrului.

(4) Departamentul este condus de un consilier de stat, numit și eliberat din funcție prin decizie a prim-ministrului.

Art. 2. — Departamentul prezintă prim-ministrului, săptămânal sau ori de câte ori este necesar, rapoarte privind evoluția implementării proiectelor de investiții în infrastructură, pe baza datelor și informații comunicate de instituțiile publice, de companiile și societățile naționale.

Art. 3. — (1) Atribuțiile consilierului de stat care conduce Departamentul se stabilesc prin decizie a prim-ministrului.

(2) În îndeplinirea atribuțiilor sale, consilierul de stat emite ordine cu caracter individual.

(3) Consilierul de stat asigură reprezentarea Departamentului în raporturile cu instituțiile publice, companiile și societățile

naționale, cu alte autorități ale administrației publice, precum și în raporturile cu persoane fizice și juridice, române și străine.

Art. 4. — (1) Structura organizatorică, statul de funcții și structura de personal se aprobă prin ordin al secretarului general al Guvernului, la propunerea consilierului de stat care conduce Departamentul.

(2) Atribuțiile și sarcinile compartimentelor din cadrul Departamentului se stabilesc prin regulamentul de organizare și funcționare, care se aprobă prin ordin al consilierului de stat în termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei hotărâri.

(3) Atribuțiile, sarcinile și răspunderile individuale ale personalului Departamentului se stabilesc prin fișa postului, aprobată de consilierul de stat, care se întocmește pe baza regulamentului de organizare și funcționare.

Art. 5. — (1) Numărul maxim de posturi ale Departamentului este 10, exclusiv demnitarul și cabinetul acestuia, cu încadrarea în numărul maxim de posturi aprobat pentru aparatul de lucru al Guvernului.

(2) Personalul necesar desfășurării activității Departamentului este alcătuit din funcționari publici, care sunt numiți potrivit legii, și personal contractual angajat cu respectarea dispozițiilor legale, în limita numărului maxim de posturi aprobat.

(3) Personalul Departamentului este salarizat în conformitate cu prevederile legale în vigoare aplicabile personalului din aparatul de lucru al Guvernului.

PRIM-MINISTRU
VASILICA-VIORICA DĂNCILĂ

Contrasemnează:
Secretarul general al Guvernului,
Toni Greblă
Șeful Cancelariei Prim-Ministrului,
Costin Mihalache
Ministrul muncii și justiției sociale,
Marius-Constantin Budăi
Ministrul finanțelor publice,
Eugen Orlando Teodorovici

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

MINISTERUL FINANTELOR PUBLICE
AGENȚIA NAȚIONALĂ DE ADMINISTRARE FISCALĂ

ORDIN

privind modificarea și completarea

Ordinului președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală nr. 49/2019

pentru aprobarea modelului, conținutului, modalității de depunere și de gestionare a formularului „Declarație unică privind impozitul pe venit și contribuțiile sociale datorate de persoanele fizice”

Având în vedere dispozițiile art. III din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 35/2019 pentru adoptarea unor măsuri fiscal-bugetare privind acordarea unor împrumuturi din Trezoreria Statului și pentru modificarea și completarea unor acte normative, precum și avizul conform al Ministerului Finanțelor Publice comunicat prin Adresa nr. 805.283 din data de 2.07.2019,

în temeiul prevederilor art. 5 alin. (4) din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare, ale art. 342 alin. (1) din Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, cu modificările și completările ulterioare, precum și ale art. 11 alin. (3) din Hotărârea Guvernului nr. 520/2013 privind organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Administrare Fiscală, cu modificările și completările ulterioare,

președintele Agenției Naționale de Administrare Fiscală emite următorul ordin:

Art. I. — Ordinul președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală nr. 49/2019 pentru aprobarea modelului, conținutului, modalității de depunere și de gestionare a formularului „Declarație unică privind impozitul pe venit și contribuțiile sociale datorate de persoanele fizice”, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 43 din 16 ianuarie 2019, cu modificările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. După articolul 1 se introduce un nou articol, articolul 11, cu următorul cuprins:

„Art. 11. — Se aprobă modelul și conținutul formularului «Anexa nr. .... la Declarația unică privind impozitul pe venit și contribuțiile sociale datorate de persoanele fizice», prevăzut în anexa nr. 11.”

2. Articolul 2 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 2. — Formularele menționate la art. 1 și 11 se completează și se depun conform instrucțiunilor de completare prevăzute în anexa nr. 2.”

3. Articolul 3 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 3. — Formularele prevăzute la art. 1 și 11 se utilizează de persoanele fizice pentru declararea impozitului pe veniturile realizate și a contribuțiilor sociale datorate pentru anul 2018, precum și pentru declararea impozitului pe veniturile estimate și a contribuțiilor sociale datorate pentru anul 2019.”

4. Articolul 6 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 6. — Anexele nr. 1, 11, 2 și 3 fac parte integrantă din prezentul ordin.”

5. După anexa nr. 1 se introduce o nouă anexă, anexa nr. 11, având conținutul prevăzut în anexa nr. 1 la prezentul ordin.

6. La anexa nr. 2 „Instrucțiuni de completare a formularului «Declarație unică privind impozitul pe venit și

contribuțiile sociale datorate de persoanele fizice»”, capitolul I „Termenul de depunere a declarației”, punctul 1 se modifică și va avea următorul cuprins:

„1. Declarația se depune până la data de 31 iulie 2019 inclusiv, de către persoanele fizice care au obligația:

— declarării impozitului pe veniturile realizate din România sau/și din străinătate în anul 2018;

— declarării impozitului pe venitul estimat/norma de venit a se realiza din România în anul 2019;

— declarării venitului estimat pentru încadrarea ca plătitor de contribuții sociale pentru anul 2019 și, după caz, a declarării contribuțiilor sociale datorate în anul fiscal 2018.”

7. La anexa nr. 2 „Instrucțiuni de completare a formularului «Declarație unică privind impozitul pe venit și contribuțiile sociale datorate de persoanele fizice»”, capitolul III „Modul de depunere a declarației” se modifică și va avea următorul cuprins:

„III. Modul de depunere a declarației

1. Declarația se depune, împreună cu anexele completate, dacă este cazul, astfel:

a) în format hârtie, direct la registratura organului fiscal sau prin poștă, cu confirmare de primire.

Declarația se pune gratuit la dispoziția contribuabilului.

Data depunerii declarației în format hârtie este data înregistrării acesteia la organul fiscal sau data depunerii la poștă, după caz;

b) prin mijloace electronice de transmitere la distanță, în conformitate cu prevederile legale în vigoare, respectiv:

— prin intermediul serviciului «Spațiul privat virtual» (SPV);

— pe site-ul e-guvernare.ro, cu semnătură electronică calificată.

Programul de asistență este pus la dispoziția contribuabililor gratuit de unitățile fiscale subordonate sau poate fi descărcat de pe site-ul Agenției Naționale de Administrare Fiscală, la adresa www.anaf.ro.

2. Formularul «Anexa nr. .... la Declarația unică privind impozitul pe venit și contribuțiile sociale datorate de persoanele fizice» se depune numai cu «Declarația unică privind impozitul pe venit și contribuțiile sociale datorate de persoanele fizice». Veniturile necuprinse în declarația inițială se declară prin depunerea unei declarații rectificative.»

8. La anexa nr. 2 „Instrucțiuni de completare a formularului «Declarație unică privind impozitul pe venit și contribuțiile sociale datorate de persoanele fizice»”, capitolul IV „Completarea declarației” se modifică și va avea următorul cuprins:

„IV. Completarea declarației

Declarația se completează pe surse și categorii de venit, de către contribuabil sau de către împuternicitul/curatorul fiscal al acestuia, desemnat potrivit dispozițiilor Legii nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, cu modificările și completările ulterioare, înscriind corect, complet și cu bună-credință informațiile prevăzute de formular, corespunzătoare situației fiscale a contribuabilului.

Persoanele care au realizat venituri din mai multe surse sau categorii de venit pentru care există obligația depunerii declarației unice vor completa câte o secțiune pentru fiecare

categorie și sursă de venit, atât pentru veniturile realizate în anul 2018, cât și pentru veniturile estimate pentru anul 2019 (respectiv secțiunile referitoare la datele privind impozitul pe veniturile realizate, pe surse și categorii de venit din România sau din străinătate și/sau datele privind impozitul pe veniturile estimate, pe surse și categorii de venit), utilizând, dacă este cazul, și «Anexa nr. .... la Declarația unică privind impozitul pe venit și contribuțiile sociale datorate de persoanele fizice», care se atașează la declarația unică.

Persoanele fizice care utilizează programul de asistență pentru completarea și editarea declarației unice nu completează «Anexa nr. .... la Declarația unică privind impozitul pe venit și contribuțiile sociale datorate de persoanele fizice».”

9. Anexa nr. 3 „Caracteristicile de editare, modul de difuzare, de utilizare și de păstrare a formularului «Declarație unică privind impozitul pe venit și contribuțiile sociale datorate de persoanele fizice»” se modifică și se înlocuiește cu anexa nr. 2 la prezentul ordin.

Art. II. — Anexele nr. 1 și 2 fac parte integrantă din prezentul ordin.

Art. III. — Direcția generală proceduri pentru administrarea veniturilor, precum și direcțiile generale regionale ale finanțelor publice și unitățile fiscale subordonate acestora vor duce la îndeplinire prevederile prezentului ordin.

Art. IV. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Președintele Agenției Naționale de Administrare Fiscală,
Mirela Călugăreanu

ANEXA nr.
**la Declarația unică privind impozitul
 pe venit și contribuțiile sociale datorate
 de persoanele fizice**

Cod numeric personal/Număr de identificare fiscală

<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------

CAPITOLUL I. DATE PRIVIND IMPOZITUL PE VENITURILE REALIZATE ȘI CONTRIBUȚIILE SOCIALE DATORATE ÎN ANUL 2018

SECȚIUNEA 1: DATE PRIVIND IMPOZITUL PE VENITURILE REALIZATE DIN ROMÂNIA ÎN ANUL 2018

SUBSECȚIUNEA 1: Date privind impozitul pe veniturile realizate din România, impuse în sistem real

Venit scutit conform convenției de evitare a dublei impuneri și legislației Uniunii Europene

Opțiune privind regularizarea în România a impozitului pe venit ^{*)}

A. DATE PRIVIND ACTIVITATEA DESFĂȘURATĂ	1. Categoria de venit:		
	1.1. activități independente	☐	
	1.2. drepturi de proprietate intelectuală	☐	
	1.3. cedarea folosinței bunurilor:	1.3.1. cedarea folosinței bunurilor (altele decât cele de la pct.1.3.2. și pct.1.3.3.)	☐
		1.3.2. cedarea folosinței bunurilor calificată în categoria venituri din activități independente	☐
		1.3.3. cedarea folosinței bunurilor, în scop turistic	☐
	1.4. activități agricole, silvicultură, piscicultură:	1.4.1. activități agricole	☐
		1.4.2. silvicultură	☐
		1.4.3. piscicultură	☐
	1.5. transferul titlurilor de valoare și orice alte operațiuni cu instrumente financiare, inclusiv instrumente financiare derivate, precum și transferul aurului financiar	☐	
	1.6. alte surse	☐	
	2. Determinarea venitului net:	sistem real ☐	cote forfetare de cheltuieli ☐
	3. Forma de organizare:	individual ☐	asociere fără personalitate juridică ☐
		entități supuse regimului transparenței fiscale ☐	modificarea modalității/formei de exercitare a activității ☐
	4. Obiectul principal de activitate	<input type="text"/>	Cod CAEN <input type="text"/>
5. Sediul/Datele de identificare a bunului pentru care se cedează folosința	<input type="text"/>		
6. Documentul de autorizare/Contractul de asociere/inchiriere	Nr. <input type="text"/>	Data <input type="text"/>	
7. Data începerii activității	<input type="text"/>	8. Data încetării activității <input type="text"/>	
		9. Număr zile de scutare**) <input type="text"/>	

*) Se bifează în următoarele situații:

a) de către persoanele fizice rezidente într-un stat membru al Uniunii Europene sau al Spațiului Economic European care obțin venituri din activități independente din România și care optează pentru regularizarea în România a impozitului în condițiile art.226 alin.(2) din Codul Fiscal.

b) de către persoanele fizice rezidente într-un stat membru al Uniunii Europene sau într-un stat cu care România are încheiată o convenție de evitare a dublei impuneri care realizează venituri în calitate de artiști de spectacole sau ca sportivi, din activitățile artistice și sportive și care optează pentru regularizarea în România a impozitului în condițiile art.227 alin.(3) din Codul Fiscal.

**) Se completează de către persoanele fizice cu handicap grav ori accentuat care realizează venituri din activități independente, din drepturi de proprietate intelectuală, din activități agricole, silvicultură și piscicultură, scutite de la plata impozitului pe venit.

1) Anexa nr. 1 este reprodusă în facsimil.

B. DATE PRIVIND IMPOZITUL ANUAL DATORAT	(lei)										
	1. Venit brut	1.									
	2. Cheltuieli deductibile, potrivit legii	2.									
	3. Venit net anual (rd.1.-rd.2.)	3.									
	4. Câștig net anual	4.									
	5. Pierdere fiscală anuală (rd.2.-rd.1)/Pierdere netă anuală	5.									
	6. Pierderi fiscale/nete reportate din anii precedenți	6.									
	7. Venit/câștig net anual impozabil/venit net anual recalculat (rd.3 sau rd.4-rd.6)	7.									
	8. Venit net anual impozabil redus *)	8.									
	9. Impozit pe venitul/câștigul net anual impozabil datorat (rd.7 sau rd.8x10% **)	9.									

SUBSECȚIUNEA 2: Date privind impozitul pe veniturile realizate din România, impuse pe bază de norme de venit în cazul contribuabililor care au început activitatea în luna decembrie 2018

A. DATE PRIVIND ACTIVITATEA DESFĂȘURATĂ	1. Categoria de venit:		cedarea folosinței bunurilor, în scop turistic ☐	număr camere <input type="text"/>
			cedarea folosinței bunurilor calificată în categoria venituri din activități independente ☐	
			activități independente ☐	
	2. Forma de organizare:		individual ☐	asociere fără personalitate juridică ☐
	3. Obiectul principal de activitate		<input type="text"/>	Cod CAEN <input type="text"/>
	4. Sediul/Datele de identificare a bunului pentru care se cedează folosința <input type="text"/>			
	5. Documentul de autorizare/Contractul de asociere		Nr. <input type="text"/>	Data <input type="text"/>
	6. Data începerii activității		<input type="text"/>	7. Data încetării activității <input type="text"/>
	8. Data suspendării/ data întreruperii temporare a activității		<input type="text"/>	9. Număr zile de scutire ***) <input type="text"/>

B. DATE PRIVIND IMPOZITUL ANUAL DATORAT	(lei)										
	1. Norma de venit	1.									
	2. Norma ajustată potrivit Codului fiscal	2.									
	3. Venit net anual, din care:	3.									
	3.1. Venit impozabil	3.1.									
4. Impozit anual (rd.3.1. x 10%)	4.										

SUBSECȚIUNEA 3: Date privind impozitul pe veniturile realizate din România de persoanele fizice, în perioada 01.01-22.03.2018, inclusiv, ca urmare a participării la jocuri de noroc la distanță și festivaluri de poker

A. DATE PRIVIND ACTIVITATEA DESFĂȘURATĂ

1. Organizatorul jocurilor de noroc	<input type="text"/>
2. Codul de identificare fiscală al organizatorului de jocuri de noroc	<input type="text"/>

B. DATE PRIVIND IMPOZITUL ANUAL DATORAT

(lei)										
1. Venit brut	1.									
2. Impozit anual.....	2.									

*) Se completează de către persoanele fizice cu handicap grav ori accentuat care realizează venituri din drepturi de proprietate intelectuală pentru care venitul net se determină pe baza cotelor forfetare de cheltuieli, din activități agricole, silvicultură și piscicultură, scutite de la plata impozitului pe venit.

**) Rd.8 și rd.9 nu se completează de către contribuabilii care realizează venituri din activități independente și venituri din drepturi de proprietate intelectuală, impuse în sistem real.

***) Se completează de către persoanele fizice cu handicap grav ori accentuat care realizează venituri din activități independente, scutite de la plata impozitului pe venit.

B. Destinația sumei reprezentând 3,5 % din impozitul anual pentru susținerea entităților nonprofit și a unităților de cult, care sunt furnizori de servicii sociale, acreditați cu cel puțin un serviciu social licențiat, în condițiile legii

Denumire entitate nonprofit/unitate de cult furnizoare de servicii sociale acreditată cu cel puțin un serviciu social licențiat	<input type="text"/>		
Cod de identificare fiscală a entității nonprofit /unității de cult	<input type="text"/>	Cont bancar (IBAN)	<input type="text"/>
Suma (lei)	<input type="text"/>		

CAPITOLUL II. DATE PRIVIND IMPOZITUL PE VENITURILE ESTIMATE / NORMA DE VENIT A SE REALIZA ÎN ROMÂNIA ȘI CONTRIBUȚIILE SOCIALE DATORATE ÎN ANUL 2019

SECȚIUNEA 1: DATE PRIVIND IMPOZITUL PE VENITURILE ESTIMATE DIN ROMÂNIA ÎN ANUL 2019

SUBSECȚIUNEA 1: Date privind impozitul pe veniturile estimate din România, impuse în sistem real

A. DATE PRIVIND ACTIVITATEA DESFĂȘURATĂ	1. Categoria de venit:			
	1.1. activități independente	☐		
	1.2. drepturi de proprietate intelectuală	☐		
	1.3. cedarea folosinței bunurilor:	1.3.1. cedarea folosinței bunurilor (altele decât cele de la pct.1.3.2. și pct.1.3.3.)	☐	
		1.3.1.1. chirie în valută	☐	
		1.3.1.2. chirie în lei	☐	
		1.3.2. cedarea folosinței bunurilor calificată în categoria venituri din activități independente	☐	
		1.3.3. cedarea folosinței bunurilor, în scop turistic	☐	
	1.4. activități agricole, silvicultură, piscicultură:	1.4.1. activități agricole	☐	
		1.4.2. silvicultură	☐	
1.4.3. piscicultură		☐		
2. Determinarea venitului net:	sistem real	☐	cote forfetare de cheltuieli	☐
3. Forma de organizare:	individual	☐	asociere fără personalitate juridică	☐
	entități supuse regimului transparenței fiscale	☐	modificarea modalității/formei de exercitare a activității	☐
4. Obiectul principal de activitate	<input type="text"/>		Cod CAEN	<input type="text"/>
5. Sediul/Datele de identificare a bunului pentru care se cedează folosința	<input type="text"/>			
6. Documentul de autorizare/Contractul de asociere/închiriere	Nr.	<input type="text"/>	Data	<input type="text"/>
7. Data începerii activității	<input type="text"/>		8. Data încetării activității	<input type="text"/>
9. Data suspendării activității	<input type="text"/>		10. Număr zile de scutire*)	<input type="text"/>

B. DATE PRIVIND IMPOZITUL ANUAL ESTIMAT		(lei)
	1. Venit brut	1. <input type="text"/>
	2. Cheltuieli deductibile	2. <input type="text"/>
	3. Venit net anual estimat (rd.1- rd.2), din care:	3. <input type="text"/>
3.1. Venit impozabil	3.1. <input type="text"/>	
4. Impozit anual estimat (rd.3.1. x 10%)	4. <input type="text"/>	

*) Se completează de către persoanele fizice cu handicap grav ori accentuat care realizează venituri din activități independente, din drepturi de proprietate intelectuală, din activități agricole, silvicultură și piscicultură, scutite de la plata impozitului pe venit.

Nr. crt.	ANIMALE	Număr total capete animale / familii de albine	Număr capete animale / familii de albine neimpozabil	Număr capete animale / familii de albine impozabil	Norma de venit (lei)	Norma de venit redusă (lei)	Venit impozabil (lei)
0	1	2	3	col.4 = (col.2 - col.3)	5	6	7
1.	Vaci						
2.	Bivolite						
3.	Oi						
4.	Capre						
5.	Porci pentru îngrășat						
6.	Albine						
7.	Păsări de curte						

TOTAL VENIT IMPOZABIL (lei)

TOTAL IMPOZIT ANUAL (Total venit impozabil x 10%)

Prezenta anexă face parte integrantă din formularul „Declarație unică privind impozitul pe venit și contribuțiile sociale datorate de persoanele fizice”.

Sub sancțiunile aplicate faptei de fals în declarații, declar că datele înscrise în acest formular sunt corecte și complete.

Semnătură contribuabil

Semnătură împuternicit / curator fiscal

Document care conține date cu caracter personal protejate de prevederile Regulamentului (UE) 2016/679

ANEXA Nr. 2
(Anexa nr. 3 la Ordinul nr. 49/2019)

Caracteristicile de editare, modul de difuzare, de utilizare și de păstrare a formularului „Declarație unică privind impozitul pe venit și contribuțiile sociale datorate de persoanele fizice”

Denumirea formularului: „Declarație unică privind impozitul pe venit și contribuțiile sociale datorate de persoanele fizice”

1. Format: A4/t2
2. Se difuzează gratuit.
3. Caracteristici de editare: se poate utiliza echipament informatic pentru completare și editare.
4. Se utilizează de persoanele fizice pentru declararea impozitului pe veniturile realizate și a contribuțiilor sociale datorate în anul 2018, precum și pentru declararea impozitului pe veniturile estimate și a contribuțiilor sociale datorate în anul 2019.
5. Se întocmește de către contribuabil sau de împuternicitul/curatorul fiscal al acestuia, după caz.
6. Circulă:
  - în format electronic, la organul fiscal competent; sau
  - în format hârtie, în două exemplare, semnat potrivit legii: un exemplar la contribuabil și un exemplar la organul fiscal competent.
7. Se arhivează la dosarul contribuabilului.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și IBAN: RO12TREZ70050699XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
(alocat numai persoanelor juridice bugetare)
Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro
Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.73, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72
Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

